

MVL

Museum
Vlaardingen

JAAERVERSLAG 2022

• ANNO

Cornelis Janszoon
Kleinenbouff

1621 •

MISSION STATEMENT MUSEUM VLAARDINGEN

In de dynamische, verstedelijkte Waterwegregio is Museum Vlaardingen een bruisend en ondernemend stadsmuseum, waar de historische, actuele en toekomstige ontwikkelingen van Vlaardingen centraal staan.

Als betrouwbare schatbewaarder van het historisch erfgoed van de stad geeft het museum vanuit het verleden betekenis aan het Vlaardingen van nu en later. De kerncollectie vormt de basis van het museum: de Collectie Vlaardingen, die verder wordt versterkt door samenwerking met en bruiklenen van andere erfgoedinstellingen in de stad en daarbuiten.

Vanuit een karakteristiek, monumentaal pand aan de Museumkade (met uitzicht op museumschip de Balder en de historische Stadskraan) vertelt Museum Vlaardingen de verhalen van een kleurrijke stad aan het water, waar de delta, als bron van werkgelegenheid en welzijn, al eeuwenlang zorgt voor bedrijvigheid, ondernemerschap, innovatie en welvaart.

Met een spraakmakend en gevarieerd programma van tentoonstellingen en activiteiten gericht op alle Vlaardingers, streeft het museum naar inclusiviteit: jonge, oude en nieuwe inwoners van de stad ontdekken en herkennen in het museum 'hun' verhalen, waardoor de kennis over, waardering voor en verbindingen binnen de stad een flinke impuls krijgen. Bezoekers uit de regio – en daarbuiten – ervaren in Museum Vlaardingen waarom Vlaardingen meer is dan zo maar een Hollandse stad aan het water.

Museum Vlaardingen is al meer dan 100 jaar stevig verankerd in de samenleving en zoekt actief de samenwerking met culturele, maatschappelijke en educatieve organisaties. Het museum draagt, als één van de grote culturele hotspots van de stad, bij aan de toekomstvisie van de gemeente om van Vlaardingen een sociale en veilige stad te maken met een aantrekkelijke, levende binnenstad.

Het museum legt verbindingen met het lokale en regionale bedrijfsleven en streeft zo naar een gezonde financieringsmix, waarin naast de gemeentelijke subsidie ook andere bronnen worden aangeboord.

Voorzijde: Afbeelding van het 'wapenbord' van Cornelis Jansz. Cleijnenbouff uit 1621 – zie pagina's 19 en 30.

Inhoud

Museum Vlaardingen

3	Mission statement
4	Inhoud
5	Woord vooraf – Léanne Selles
6	Raad van toezicht
7	2022 in vogelvlucht
8	Beleidsplan
10	Bezoek & bereik
11	Tijdelijke tentoonstellingen
14	Activiteiten & educatie
16	Inclusie & diversiteit
17	Collectie
20	Herwaardering collectie
21	Fondsen & sponsors
22	Bedrijfsvoering
25	Vrijwilligers & staf
27	Vrienden Museum Vlaardingen
28	Zeillogger Balder
29	Stadskraan
30	Fonds Museum Vlaardingen
31	Contactgegevens & colofon

Woord vooraf

Ook 2022 stond deels nog in het teken van de coronapandemie. Helaas begonnen we het jaar weer met een lockdown, die voor musea pas eindigde op 25 januari. Gelukkig werden de overige coronabeperkende maatregelen in de loop van het voorjaar opgeheven. Toch heeft het museum, net als heel veel culturele instellingen, het gehele jaar veel last gehad van de naweeën van corona, met name van het feit dat de bezoekersaantallen nog lang achterbleven.

En helaas volgde direct op de coronacrisis weer een nieuwe uitdaging: de stijgende prijzen en dan in het bijzonder de toenemende energiekosten, drukken een belangrijke stempel op de toch al krappe begroting van het museum. Al vroeg in het jaar heeft het museum bij de gemeente aangegeven dat deze prijsstijgingen niet op te vangen zijn binnen de reguliere exploitatiebegroting van het museum. We voeren hierover constructief overleg met de ambtenaren en de wethouder van Cultuur.

Ondanks deze tegenvallers kunnen we terugkijken op een jaar waarin het museum weer heel actief is geweest. Zo waren er twaalf verschillende tijdelijke tentoonstellingen in het museum te zien, waaronder een tentoonstelling die bestond uit meer dan 4.000 Playmobilpoppetjes, verschillende groeps- en solotentoonstellingen van Vlaardingse kunstenaars, een tentoonstelling over de geschiedenis van de Vlaardingse voedselindustrie en een prachtige overzichtstentoonstelling van 20e-eeuwse kunstenaar Willem Brinkman. Museum Vlaardingen was projectleider van Culture Candy, het kunst- en cultuurfestival voor de laagste klassen van het voortgezet onderwijs. Ook in het museum zelf mochten we veel schoolkinderen ontvangen, met als hoogtepunten de tentoonstelling *Verzameldrang*, gemaakt door de leerlingen van basisschool de Wereldwijzer, en het Sinterklaashuis. Hiernaast organiseerden we verschillende activiteiten juist voor die Vlaardingers, voor wie een bezoek aan een museum geen vanzelfsprekendheid is.

Ook achter de schermen is veel gebeurd. Het project Herwaardering Collectie Museum Vlaardingen is in 2022 goed op stoom gekomen. Duizenden objecten zijn opnieuw gewaardeerd, waarbij bepaald is of het nog in de collectie van het museum past, of dat het beter tot zijn recht komt in een andere publiek toegankelijke culturele instelling. Veel objecten hebben zo inmiddels een nieuwe bestemming gekregen.

De voorbereidingen voor de herbouw en het nadenken over een nieuwe invulling van het eind 2021 afgebrande paviljoen tegenover het museum heeft geresulteerd in een nieuw, modern en transparant ontwerp. Vanaf mei 2023 verwelkomen we Vlaardingen Partners als nieuwe huurders en zal het paviljoen in gebruik genomen worden als I-punt van citymarketing Vlaardingen.

In 2023 staat Vlaardingen met een uitgebreid feestelijk programma stil bij het feit dat de stad 750 jaar geleden Stadsrechten ontving. Ook Museum Vlaardingen haakt aan bij deze viering met verschillende tentoonstellingen en activiteiten, die laten zien dat Vlaardingen veel meer is dan zomaar een Hollandse stad aan het water!

Léanne Selles

Directeur-bestuurder

Raad van Toezicht

Het jaar 2022 startte voor het museum noodgedwongen nog wat 'in slow motion' (nasleep corona), maar heeft vervolgens toch een aantal mooie projecten en tentoonstellingen opgeleverd. U leest daarover alles in dit jaarverslag.

De Raad van Toezicht heeft, naast een aantal informele overleggen in verschillende samenstelling, vier vergaderingen belegd in aanwezigheid de directeur-bestuurder. De Raad keurde het nieuwe beleidsplan 2022-2025 'Museum Vlaardingen, van en voor alle Vlaardingers' goed, waarvan u in dit jaarverslag de hoofdlijnen aantreft.

Daarnaast hebben onderwerpen als groot onderhoud aan het gebouw, de herbouw van het afgebrande paviljoen, de financiële voortgangsrapportages, het aanpassen van de statuten in verband met de Governance-code Cultuur, de herwaardering van de collectie, de planvorming voor een nieuwe inrichting van het museum en de samenwerking met onze partners in de stad centraal gestaan. Daarbij wil ik met name ook het (nog voortdurende) constructieve overleg met de gemeente Vlaardingen noemen over het realiseren van een structureel gezonde financiële exploitatie.

De Raad werd in 2022 uitgebreid met een nieuw lid: Devika Sluisdom. Zij is manager bij jongerenplatform NPO FunX in Rotterdam en brengt haar kennis en ervaring op o.a. het gebied van inclusie en kansengelijkheid in.

Ik wil namens de RvT de directie, het team en alle vrijwilligers weer bijzonder bedanken voor de enorme inzet en enthousiasme in het afgelopen jaar.

Hans Versluijs
Voorzitter Raad van Toezicht

Samenstelling Raad van Toezicht in 2022:

- Hans Versluijs – Voorzitter
- Janine Nauta – Plv. Voorzitter
- Jeroen ter Brugge – Secretaris
- Perry Moree – Penningmeester
- Susanne Mosmans – Lid
- Henk de Bruijn – Lid
- Devika Sluisdom – Lid

2022 in vogelvlucht

In 2022

- Begonnen we wederom met een lockdown, het museum ging weer open op 25 januari.
- Werden alle coronabeperkende maatregelen opgeheven.
- Waren er 12 verschillende tijdelijke tentoonstellingen in het museum te zien.
- Presenteerden we een nieuw logo.
- Organiseerden we, samen met de andere culturele instellingen, een zeer succesvol Culture Candy- festival op het Stadsstrand Vlaardingen.
- Zijn de vrijwilligers, die betrokken zijn bij het project herwaardering Collectie Museum Vlaardingen, genomineerd voor de 'Erfgoedparel' van de provincie Zuid-Holland.
- Is het kenmerkende ornament 'de Lindeboom', dat op de gevel van het museum hangt en verwijst naar de oorspronkelijke bewoners van het pand, gerestaureerd.
- Kochten we op de veiling een 17e-eeuws wapenbord van Cornelis Jansz. Cleijnenbouff (1589-1630).
- Presenteerden we het nieuwe Beleidsplan: 'Museum Vlaardingen van en voor alle Vlaardingers'.
- Voerden we met succes en plezier verschillende participatieprojecten uit voor Vlaardingers, voor wie een bezoek aan het museum geen vanzelfsprekendheid is.
- Nam Sinterklaas opnieuw zijn intrek in Museum Vlaardingen.
- Heeft het museum, naast de gemeentelijke subsidie, € 215.000 aan externe gelden voor tentoonstellingen en projecten geworven.

BELEIDSPLAN

Nieuw Beleidsplan: Museum Vlaardingen van en voor alle Vlaardingers

In 2018 verscheen 'Leven met water, bedrijfsplan Museum Vlaardingen 2018–2021'. De wereld zag er toen heel anders uit. Zo hadden we nog nooit van corona gehoord en Museum Vlaardingen stond er niet zo goed voor. Het bedrijfsplan was eigenlijk een soort reddingsplan om, met eenmalig extra middelen van de gemeente, het kwakkelende museum weer nieuw leven in te blazen. Dat plan vormde de aanzet voor een nieuwe koers van het museum als stadsmuseum, waarop de afgelopen jaren is voortgeborduurd. Ondanks verschillende tegenslagen, zoals de kelderbrand in 2019 en de uitbraak van de coronapandemie, kunnen we gerust stellen dat het museum nu veel meer op de kaart staat als een van de belangrijke culturele instellingen van de stad.

In 2022 presenteerde het museum het nieuwe beleidsplan. De afgelopen periode is er door het museum een stevige basis gelegd, van waaruit we de komende jaren verder kunnen bouwen aan onze positionering als bruisend en ondernemend stadsmuseum van en voor alle Vlaardingers, waar de historische, actuele en toekomstige ontwikkelingen van Vlaardingen centraal staan en bezoekers ontdekken dat Vlaardingen meer is dan zomaar een Hollandse stad aan het water. Dit gaan we doen aan de hand van de volgende speerpunten:

1. We zorgen dat we onze collectie, de kern van ons bestaan, op orde hebben

Het project Herwaardering van de collectie, waar we in 2021 mee zijn gestart, zullen we in 2023 volgens planning en binnen budget afronden. Voor de registratie van de collectie stappen we over naar een nieuw collectieregistratiesysteem. Het collectieplan, dat inzicht geeft in de samenstelling en betekenis van de collectie van het museum en de keuzes en prioriteiten in het collectiebeleid beschrijft, wordt geactualiseerd. En ten slotte gaan we op zoek naar een geschikte locatie waar we onze collectie in optimale condities kunnen bewaren.

2. Ons aanbod tentoonstellingen en activiteiten is veelzijdig en actueel

We bereiden een herinrichting voor van de vaste presentaties van het museum. De nieuwe positionering, als inclusief en divers stadsmuseum, dient als vertrekpunt voor de kernverhalen die we willen vertellen in verhalende presentaties, waarbij de belevingswereld van de bezoeker centraal staat. We organiseren ten minste acht tijdelijke tentoonstellingen per jaar. We zorgen tevens voor verrassende randprogrammering, waarbij we actief samenwerking zoeken met externe partijen. Educatie vinden we belangrijk, waarbij we naast basis- en voortgezet onderwijs extra inzetten op educatieprogramma's voor anderstaligen, laaggeletterden of mensen met dementie.

3. Museum Vlaardingen staat midden in de samenleving

Museum Vlaardingen draagt bij aan een mooiere stad voor alle Vlaardingers. Het museum is een betrouwbare partner en werkt samen met de culturele, maatschappelijke en sociale organisaties, stichtingen en verenigingen in de stad. Het museum draagt, samen met de gemeentelijke erfgoedinstellingen, de verantwoordelijkheid voor het beheer, het behoud en het tonen van het Vlaardingse erfgoed. Samen met de andere grote culturele instellingen vormen we het cement van het culturele leven in de stad. De samenwerking met 'onze partners' (Vrienden, Balder, Museumfonds en Stadskraan) is gebaseerd op wederzijds vertrouwen en gericht op de versterking van het geheel. Ons personeels- en vrijwilligersbestand is divers en inclusief en vormt een goede afspiegeling van de Vlaardingse samenleving.

4. Het museumgebouw is een parel van de stad

De zichtbaarheid en herkenbaarheid aan de buitenzijde van het karakteristieke, monumentale museum-pand wordt vergroot. Door de verdere uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan en het doorvoeren van klimaataanpassingen kunnen we het pand optimaal benutten. De Museumkade, met het museum, zeillog-ger VL.92 Balder, de Stadskraan en het Museumpaviljoen, groeit uit tot een belangrijk toeristisch knoep-punt in de stad. De bouw van de nieuwe woonwijk Museumkwartier draagt bij aan het verbeteren van de aantrekkelijkheid van dit historisch stukje Vlaardingen.

5. Museum Vlaardingen kent een gezonde financieringsmix

Om de ingezette koers door te zetten en de nu bereikte resultaten verder uit te bouwen, zet het museum in op een structurele toename van de gemeentesubsidie van 20%. Ten minste 50% van de inkomsten van het museum is afkomstig uit andere externe bronnen. Hiertoe zal de fondsenwerving verder worden geoptima-liseerd en de locatieverhuur worden geïntensiveerd. Ook zullen we onderzoeken op welke manier we het lokale en regionale bedrijfsleven intensiever kunnen betrekken bij onze projecten en activiteiten.

Bezoek & bereik

Bezoekcijfers

We begonnen 2022 zoals we 2021 eindigden: met een lockdown in verband met corona. De Nederlandse musea, en dus ook Museum Vlaardingen, mochten pas op 25 januari de deuren weer openen. Tot en met de zomermaanden bleven de bezoekcijfers aan de lage kant. Ook landelijk was duidelijk dat de bezoekers de weg naar de

musea nog niet hadden teruggevonden, eerst uit angst voor coronabesmettingen en later vermoedelijk ook omdat men in de warme zomermaanden meer koos voor buitenactiviteiten, die natuurlijk ook bijna twee jaar stil hadden gelegen. Pas na de zomermaanden zien we de bezoekcijfers weer oplopen, maar over het geheel genomen was 2022, met bijna 11.000 bezoekers, teleurstellend.

Zichtbaarheid

Museum Vlaardingen heeft een zeer beperkt budget voor marketing en communicatie. Voor tentoonstellingen wordt vaak gebruik gemaakt van outdoor distributie: flyers en affiches worden lokaal en regionaal verspreid. Ook wordt op beperkte schaal geadverteerd in regionale en soms landelijke culturele of toeristische uitingen. Daarnaast zijn de digitale communicatiekanalen van groot belang voor het museum: website, sociale media en online nieuwsbrief. In 2022 is het websitebezoek licht gedaald. Het aantal volgers op Facebook en met name Instagram groeit gestaag door en ook het aantal nieuwsbriefabonnees is iets toegenomen.

Hiernaast probeert het museum vooral via free publicity zichtbaarheid te genereren. Eind 2022 heeft het museum een media-analyse over de jaren 2020-2022 laten uitvoeren. In deze periode zijn er in totaal 1707 nieuwsberichten over het museum in de verschillende media verschenen, met een totale mediawaarde van € 1.503.773,-. Van de nieuwsberichten verscheen 65% op online media en 35% in printuitingen. Het zal geen verrassing zijn dat het museum de meeste media-aandacht had naar aanleiding van de tentoonstelling over Bassie & Adriaan.

Nieuw logo

Nadat we in 2021 een nieuwe website lanceerden, presenteerden we in 2022 een nieuw logo voor het museum. Het nieuwe logo bestaat uit een mooi stoer beeldmerk, dat de gelaagdheid van de rijke geschiedenis van Vlaardingen representeert. De link met de visserij blijft, door de wat opvallendere 'VL' zichtbaar. De kleur turquoise wordt sterk geassocieerd met water. De kleur staat bovendien voor evenwicht, energie, creativiteit, vriendschap en betrouwbaarheid; kenmerken die goed passen bij het museum.

Tijdelijke tentoonstellingen

Toen bekeken, nu te zien. Vlaardingen in het licht van de jaren 50.

2 oktober 2021 t/m 10 april 2022

Terugblik op de Paletmanifestatie 1954 waarbij 24 van de schilderijen van toen nu weer te zien waren. Samengesteld door gastconservator Henk Horsten.

Rijnmondiaal. Beeldende Poëzie uit de regio Rijnmond

13 november 2021 t/m 13 februari 2022

Tentoonstelling met werken van zestien kunstenaars uit de regio Rijnmond, die de eigentijdse beeldende kunst uit de regio vertegenwoordigen. Samengesteld door gastcuratoren Cees Eykelenboom en Hans Rikken.

Geuzenmaandtentoonstelling 2022: Onafhankelijk

19 februari t/m 10 april

Gastcurator Jan van Dorp nodigde voor de jaarlijkse Geuzenmaandtentoonstelling ruim 30 kunstenaars uit, die zich verbonden met het thema 'onafhankelijk'. Na Vlaardingen heeft de tentoonstelling een bezoek gebracht aan de herkomststeden van de Geuzen, te weten: Delft, Maassluis, Rotterdam en Schiedam. In elke stad was een educatief programma met scholen en een ateliergesprek.

Strijd om Vrijheid 1000 jaar Nederland in Playmobil

9 april t/m 30 oktober

Meer dan 4.000 Playmobilpoppetjes, paarden, schepen en kastelen vertellen de geschiedenis van Nederland. Van de Slag bij Vlaardingen tot de Slag bij Waterloo en van de moord op Graaf Floris V tot de moord op Willem van Oranje: twaalf belangrijke historische gebeurtenissen vertellen het verhaal van Nederland 'groots in het klein'.

Rivierzone Essay

23 april t/m 26 juni

In opdracht van Museum Vlaardingen legt landschaps- en architectuurfotograaf Jeroen Musch (1964) al meer dan tien jaar de transitie van de Vlaardingse rivieroever vast. Het resultaat is een rauw beeld van een omgeving waar transitie, ontwikkeling en bedrijvigheid continu in contrast staan met het eeuwig doorstromende water.

Tijdelijke tentoonstellingen

Ode aan het Stadspark

23 april t/m 3 juli

Deze tentoonstelling bracht een ode aan het stadspark en zijn bezoekers. De bezoekers wandelden langs uniek beeldmateriaal uit de lange geschiedenis van het Hof en het Oranjepark, afkomstig uit het Stadsarchief Vlaardingen. Ook toonden we hoe het stadspark en zijn gebruikers de hoofdrol spelen in talrijke schilderijen, tekeningen en andere kunstwerken, uit de rijke collectie van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Verzameldrang

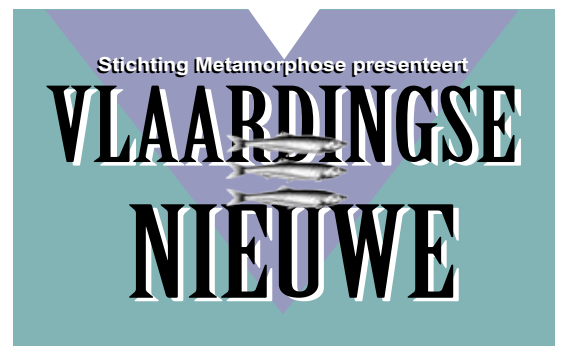
2 juni t/m 26 juni

Kunst is een dagelijkse activiteit en verzamelen is een kunstvorm. Met deze twee basisprincipes heeft leraar Robbert Roskam de leerlingen van groep 5 t/m 8 van IKC De Wereldwijzer uit de Westwijk laten kennis maken met kunst en verzamelen. Het resultaat was vier verschillende kunstwerken, waarin de leerlingen de laagdrempeligheid van kunst lieten zien.

Vlaardingse Nieuwe

15 juli t/m 25 september

Vlaardingse Nieuwe is een initiatief van Museum Vlaardingen in samenwerking met gastcuratoren Hans Rikken en Cees Eykelenboom. Het doel van dit initiatief is om binnen het kunstenaarsveld van Vlaardingen aandacht te schenken aan nieuwkomers in de kunst. In deze eerste editie was gekozen voor een viertal in Vlaardingen gevestigde kunstenaars te weten; *Annemarie de Jong, Jorge Simelio, Ilona Bruins en Salah Ahmed.*

Waterlanders

9 juli t/m 28 augustus

Tentoonstelling van de Vlaardingse kunstenaar Mirjam Boomert. Inspiratie voor deze expositie haalde zij uit het afscheid nemen van haar vader. Hij overleed 2 jaar geleden aan de gevolgen van het coronavirus. Uitvaarten mochten toen niet door groepen worden bezocht. Op haar eigen manier heeft ze afscheid genomen. Zo ontstond een textiele installatie over haar vader en de Vlaardingse visserijgeschiedenis.

Vrede in Wording

20 september t/m 30 oktober

Community Art Project van Stichting Zona Franca, in opdracht van PAX Ambassade van Vrede Vlaardingen in samenwerking met het museum, in het kader van de Vredesweek. Vluchtelingen en andere Vlaardingers gingen samen aan de slag om op drie grote schilderijen vorm te geven aan het begrip Vrede. Zij werden hierbij begeleid door professionele kunstschilders die zelf eerder als vluchteling naar Nederland kwamen.

Tijdelijke tentoonstellingen

Lekker dan?! Voedsel en Voedselinnovatie in Vlaardingen 7 juli 2022 t/m 22 januari 2023

Tentoonstelling over de duurzame relatie tussen de stad en de voedingsmiddelenindustrie. De bezoeker maakte kennis met de producenten en medewerkers van Damco, Hollandia, ROMI, Warmelo & Van der Drift en Unilever. De geschiedenis van deze Vlaardingse bedrijven kwam tot leven met bijzondere objecten, unieke foto's en persoonlijke verhalen.

Ook de consument had een plek in de tentoonstelling. Reclame en marketing worden steeds belangrijker om vernieuwende en verbeterde producten onder de aandacht te brengen. Tegelijkertijd is de consument steeds kritischer over wat er in de winkels ligt. Zeker in een tijd waarin meer aandacht is voor klimaat en milieu, groeit ook het bewustzijn over ons eten.

De tentoonstelling nodigde ook uit om zelf na te denken over voedsel en innovatie. Via interactieve tafels werden alle zintuigen geprikkeld en gingen de bezoekers aan de slag met onderwerpen als voedselveiligheid, gezonde voeding, vitamines, plant power en de vraag: waar komt mijn eten eigenlijk vandaan?

Kijken op gevoel. In dialoog met Willem Brinkman 14 oktober 2022 t/m 12 februari 2023

Tentoonstelling over het werk van de veelzijdige Vlaardingse kunstenaar Willem Brinkman (1911–1983). Zijn schilderijen en tekeningen kennen een breed scala aan stijlen; van figuratief en surrealistisch tot modern abstract. Pas in de laatste periode van zijn leven vindt Brinkman zijn eigen vormtaal met kleurrijke landschappen en droomwerelden, die een surrealistische kijk op de werkelijkheid geven.

Naast kunstenaar is Brinkman ook een vader. Na de scheiding draagt hij alleen de zorg voor zijn dochters Tatjana en Conchita. Hij leert hun naar kunst kijken en zo ervaren wat schoonheid is.

De tentoonstelling is tot stand gekomen in samenwerking met de beide dochters. Middels een korte documentaire maakten de bezoekers kennis met Willem Brinkman in zijn atelier aan de Vlaardingse Vaart. Tatjana en Conchita (die in het ouderlijk huis woont), namen de bezoeker mee door zijn atelier, het woonhuis en de omgeving die voor hun vader zo belangrijk was. Vervolgens ging de zoektocht verder langs de grote verscheidenheid aan kunstwerken van Brinkman. Via een audiotour vertelden Tatjana en Conchita de bijzondere verhalen die schuilgaan achter de werken van Brinkman.

Activiteiten en educatie

Begin 2022 was het museum nog dicht vanwege Corona. In de periode daarna werden de maatregelen geleidelijk losgelaten en konden ook weer steeds meer educatieve activiteiten worden uitgevoerd. In 2022 merkten we dat er steeds meer gerichte vragen van scholen en andere educatieve instellingen komen naar maatwerk. Daar kwamen verschillende leuke museumbezoeken en samenwerkingen uit voort: de Sint Jozefmavo bezocht met een groep leerlingen de Balder en het museum, de Geuzenmaandtentoonstelling werd bezocht en besproken door twee klassen van Lyceum Vos, drie NT2 groepen leerden over de Nederlandse geschiedenis op de Playmobil-tentoonstelling en twee technasiumklassen van Spieringshoek ontwikkelden technische en creatieve belevingen in het museum.

Visser voor één dag

In het kader van het cultuurprogramma voor de basisscholen 'Vlaardingse schatten' is samen met Stichting Zeillogger Balder een les ontwikkeld voor de groepen 5 van het basisonderwijs. In het voorjaar van 2022 hebben 7 schoolklassen deze les gevolgd. Twee andere klassen deden in het kader van Vlaardingse Schatten de les van 'Hout naar Goud'.

Peutergroep Stichting Aanzet

Vanwege ruimtegebrek op een school in de buurt kwam in het voorjaar van 2022 elke week (11 keer) vanuit de Stichting Aanzet een groep jonge peuters (1-2,5 jaar) met hun moeders bij elkaar in de Koepelkamer van het museum. Ze speelden er en werden vertrouwd gemaakt met de Nederlandse taal. Tijdens drie bijeenkomsten gingen de moeders met een rondleider het museum in en bespraken met elkaar wat er te zien was.

Culture Candy

Museum Vlaardingen was in de periode 2020 t/m 2022 stedelijk penvoerder en projectleider voor de jaarlijkse culturele brugklasdag Culture Candy. 2020 was een pauzejaar om een nieuwe opzet te bewerkstelligen, in 2021 stond op 31 mei de eerste versie van het Culture Candyfestival op de planning. Door Corona kon het geen doorgang vinden. Besloten is toen het op te schuiven naar 2022. Op 7 september vond op het Stadsstrand en in de omgeving daarvan dan toch de eerste editie van het Culture Candy-festival plaats. Een dag vol optredens, workshops en films. Ongeveer 1.150 leerlingen bezochten het festival.

Sinterklaashuis

Voor het eerst in drie jaar waren er in de sinterklaasperiode geen coronamaatregelen die het aantal bezoekers beperkten en dat hebben we gemerkt. In het Sinterklaashuis is gespeeld, gezongen en geknutseld door heel veel kinderen met hun (groot)ouders en kinderen. Ook kwamen kinderen met school, kinderdagverblijf of BSO langs om op het bed van Sinterklaas te springen. Op zaterdag 3 december werd het huis bezocht door de heilige man zelf. De kinderen konden met hem praten en op de foto.

Activiteiten & Educatie

Ook waren er in 2022 weer veel evenementen en activiteiten in Museum Vlaardingen. Net als voorheen deed het museum mee met het Haring en Bier festival en de Open Monumentendag en waren er openingen en andere activiteiten bij alle tijdelijke tentoonstellingen. Ook de maandelijkse scheepsfotoruilbeurs op de tweede zaterdag van de maand vond vanaf april weer plaats. Hieronder een korte beschrijving van drie bijzondere evenementen.

Agnetalezing

Op dinsdagavond 8 maart, Internationale Vrouwendag, vond de jaarlijkse Agnetalezing plaats. Museum Vlaardingen organiseert deze lezing samen met Kracht voor Vrouwen. Gelukkig kon het deze keer wel met publiek, al was het nog niet zo druk als andere jaren. Het thema was dit jaar 'Recht van Spreken'. Er waren twee gastsprekers uitgenodigd: dr. Margit van der Steen vertelde in haar lezing 'Huisvrouwen in de Politiek' over de eerste 200 vastberaden vrouwen die, gesteund door liberale mannen, het pad geëffend hebben voor de huidige vrouwen in de politiek. Daarna boeide mr. Claudia Berghout de ongeveer 50 aanwezigen met een betoog over de vraag 'Is de onafhankelijke Rechtspraak in gevaar?'. Via de telefoonapp 'Kahoot' ging het publiek vervolgens de strijd met elkaar aan over wie het meeste onthouden had over de thema's van deze avond én wist van het thema van de Internationale Vrouwendag 'VIM Solidariteit – De kracht voor verandering'. Erg leuk was het dat het begrip 'Internationale' Vrouwendag goed tot uitdrukking kwam door het aanwezige publiek afkomstig uit Nederland, Zuid-Afrika, China, Egypte, Irak, Somalië, Uruguay en Suriname.

Meet & Greet Aad van Toor

Aad van Toor (Adriaan van Bassie) bezocht op zaterdag 24 september en zondag 18 december het museum voor Meet & Greet met zijn fans. Beide dagen hield hij twee sessies waarin hij vragen van zijn trouwe fans beantwoordde en daarna met de fans op de foto ging en hun souvenirs signeerde. Binnen een paar uur na de aankondiging waren de Meet & Greet uitverkocht. Het waren heel gezellige middagen met een zeer enthousiast publiek! Een deel van de opbrengst werd aan een goed doel geschonken.

Pauluskoor

Op 12 en 13 november trad het Vlaardingse Pauluskoor met een bijzondere voorstelling op in het museum. De 30 leden van het koor zongen de Messe Breve nr. 7 van Charles Gounod. Tijdens de uitvoering werden diverse kunstwerken van lokale kunstenaars getoond, die verband hielden met de thema's in de Messe Breve. De voorstelling was een groot succes – op zondagmiddag zat de zaal helemaal vol en ook op zaterdagavond zaten er veel mensen in de zaal. In de Terrazohal waren andere kunstwerken van dezelfde kunstenaars getoond. Een geslaagd samenwerkingsproject van Museum Vlaardingen met het Pauluskoor.

Inclusie en diversiteit

Museum Vlaardingen is sinds 2019 actief bezig met diversiteit en inclusie als centrale thema's in de organisatie. In 2022 zijn er belangrijke stappen op dit gebied gezet. Dankzij de Coronaregeling Medewerkers Collectiebeleid van het Mondriaan Fonds heeft het museum in oktober 2021 voor 18 maanden een *kwartiermaker Inclusie & Diversiteit* kunnen aannemen. De opdracht in het kort: op zoek gaan naar inspiratie, nieuwe inzichten en nieuwe verbindingen, waardoor steeds meer verschillende Vlaardingers de weg naar het museum weten te vinden en zich herkennen in de verhalen die we vertellen. Samen met staf en vrijwilligers is de kwartiermaker aan de slag gegaan met praktische, hands-on acties en creatieve projecten, die bijdragen aan een meer divers en inclusief Museum Vlaardingen.

De museumstaf is in maart 2022 begonnen aan de onlineopleiding *of/by/for all*. Het idee is om gelijkwaardig samen met verschillende communities te werken. Met als doel dat de instelling steeds meer van, voor en door de hele stad wordt. Er is bewust voor gekozen om deze opleiding met de gehele staf te doen, omdat het belangrijk is dat alle medewerkers vanuit hun eigen aandachtsgebied(en) vanaf het begin meegenomen worden in en betrokken zijn bij dit verandertraject. Door deze aanpak wordt de opgedane kennis in de hele organisatie geborgd.

In 2022 zijn vijf D&I-pilotprojecten uitgevoerd waarbij is samengewerkt met partners en partijen waarmee voorheen geen relatie was, of waarmee de samenwerking op een nieuwe manier is ingevuld. Een van deze projecten was '*Verzameldrang*' in samenwerking met IKC De Wereldwijzer, een basisschool uit de Westwijk. In vier deelprojecten maakten de leerlingen van groep 5 t/m 8 kennis met de kerntaken van een museum: verzamelen, organiseren en tentoonstellen. De vier kunstwerken werden tentoongesteld in een eigen expositie in Museum Vlaardingen. Alle relevante teksten voor de tentoonstelling werden vertaald naar de vijf meest gesproken talen binnen de groepen. Bij de opening was er vervoer geregeld tussen de school en het museum voor de leerlingen en hun familieleden. Deze aanpak was een groot succes en de ouderenparticipatie was groot.

In het kader van de Vredesweek 2022 organiseerde het museum een project waarbij vluchtelingen en andere Vlaardingers uitgenodigd werden om samen met drie professionele kunstenaars – ooit zelf naar Nederland gevlucht – in het museum te komen schilderen. De werken werden vervolgens enkele weken in het museum tentoongesteld.

De rode draad bij deze pilotprojecten is dat we het museum pand, de collectie, de tentoonstellingen en (de kennis van onze) museummedewerkers aanbieden als middel of bron van inspiratie aan organisaties en inwoners van de stad, voor wie een bezoek aan het museum geen vanzelfsprekendheid is. Middels deze vorm van co-creatie gaan de deelnemers zelf aan de slag met kunst, cultuur en erfgoed en geven er een nieuwe, extra of eigen invulling aan.

Collectie

Aankopen

Dit jaar kwam een relatief groot aantal objecten via veilingen op de markt die een verrijking zouden vormen voor het erfgoed van Vlaardingen. In de meerderheid van de gevallen kon het museum met hulp van fondsen deze items voor de collectie verwerven. Allereerst een aquarel voorstellende het schip 'De Roode Roos' van stuurman Jacob van der Windt (1745–1792), die in 1780 uitvoer om de visserijvloot van Vlaardingen en Maassluis te waarschuwen dat de oorlog met Engeland was uitgebroken. Tot op heden kon dit verhaal slechts verteld worden aan de hand van de glazen bokaal en een gouden penning die de stuurman als dank voor zijn heldendaad had mogen ontvangen. Met deze aquarel kan zowel het heldhaftige optreden van Jacob van der Windt als het grotere verhaal van de bedreigingen van de visserij door oorlog beter verbeeld worden.

Daarnaast kwam het museum door een tip van de collega's van het Dordrechts Museum op het spoor van een tekening van de Eugène Jettel (1845–1901). In de tweede helft van de 19de eeuw maakte deze Oostenrijkse kunstenaar meerdere uitstapjes naar Dordrecht waar hij vele gezichten op deze stad maakte. Blijkbaar is Jettel tijdens zijn reis ook in de omgeving van Vlaardingen geweest. De aangekochte tekening laat niet alleen de stad door een buitenlandse gast zien, maar toont ook het agrarische leven van Vlaardingen dat tot op heden nauwelijks in de collectie vertegenwoordigd is.

Maar de belangrijkste aankoop van dit jaar is het wapenbord van Cornelis Jansz. Cleijnenbouff (1589–1630). Ten onrechte is bij de verwerving aangenomen dat het hier een rouwbord betreft (zie voor meer informatie onder het kopje 'Restauraties'). Naar alle waarschijnlijkheid gaat het hier eerder om een wapenbord dat door de familie Cleijnenbouff is vervaardigd, nadat Cornelis Jansz. in 1621 – de datum die op het bord vermeld staat – toetrad tot de Vlaardingse vroedschap en daarmee tot de maatschappelijke bovenlaag in de samenleving. Het is een prachtig vroeg 17de-eeuws stuk kunstnijverheid dat verbonden is aan een bekend Vlaardings geslacht en herinnert aan een belangrijke periode uit de geschiedenis van de stad.

Dankzij de collega's van het Stedelijk Museum Schiedam raakte het museum tenslotte in contact met de erfgenamen van Frieda Hunziker (1908–1966). Deze Amsterdamse kunstenaar nam deel aan de Paletmanifestatie, een bijzondere schilderwedstrijd uit 1954 waarvoor 150 kunstenaars uit heel Nederland de opdracht kregen om

Vlaardingen te tonen zoals het was, is en werkt. Dankzij de Vereniging Vrienden van Museum Vlaardingen en Stichting Fonds Museum Vlaardingen kon dit meer abstracte werk getiteld Koningin Wilhelminahaven worden aangekocht en toegevoegd aan de langzaam groeiende

deelcollectie van schilderijen die in 1954 op de Paletmanifestatie in Vlaardingen hebben gehangen. Daarnaast vormt dit werk van een vrouwelijke kunstenaar een basis voor de opbouw van een moderne kunstcollectie.

Schenken

De belangrijkste schenking die het museum mocht ontvangen, betreft een representatief deel uit het oeuvre van Leendert Droppert (1930–2022). De Vlaardingse kunstenaar begint zijn loopbaan als lithograaf. Hij volgt opleidingen aan de Grafische School in Amsterdam en een studie tekenen en schilderen aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Rotterdam. In 1952 gaat Droppert als zelfstandig kunstenaar aan de slag. In zijn werk gaat het om balans: het manoeuvreren tussen dubbelzinnigheid en spanning. Vanaf de jaren zestig wordt zijn driedimensionale werk

steeds belangrijker en werkt hij aan een niet aflatende stroom opdrachten. Naast het Geuzenverzetsmonument op de Markt zijn er alleen al in Vlaardingen zo'n twintigtal kunstwerken van zijn hand te vinden. In de collectie van het museum zijn de modellen

Collectie

opgenomen van alle beelden die in de openbare ruimte in Vlaardingen staan. Van het Geuzenmonument zijn ook de verschillende stadia van het ontwerpproces opgenomen, zodat te allen tijde getoond kan worden hoe deze kunstenaar te werk ging. Naast deze ontwerpen is ook een dertigtal schilderijen, penningen, maquettes en houtsneden (inclusief het daarvoor benodigde gereedschap) opgenomen in de collectie om de veelzijdigheid van deze Vlaardingse kunstenaar te kunnen tonen.

Daarnaast leverde de historische tentoonstelling over de voedingsmiddelenindustrie in Vlaardingen diverse nieuwe schenkingen op. Zowel bij de voorbereiding als tijdens de expositie kwamen (familieleden van) oud-medewerkers van deze bedrijven langs met nieuwe aanwinsten, waaronder een grote gebakslepel met bovenop het bakkertje dat speciaal voor Damco Bakkerijgrondstoffen was ontworpen, een labjas en geurstokjes van Unilever Research & Development Vlaardingen en spaarplaatjes die de Rotterdamsche Margarine Industrie (ROMI) uitgaf in de jaren vijftig en zestig van de 20ste eeuw om consumenten aan hun producten te binden. De tentoonstelling heeft daarmee een belangrijke bijdrage geleverd om het erfgoed van deze Vlaardingse bedrijven te kunnen waarborgen voor de toekomst.

Tot slot zijn er nog twee verhalen aan de collectie toegevoegd die het vermelden waard zijn. Via Museum Rotterdam kwam het museum in contact met de zoon en dochter van Pieter van Diggele (1909–1988) en Maria Johanna Varossieau (1914–2000). De kinderen van dit Vlaardingse echtpaar waren in bezit van de bruidsjurk en andere toebehoren van hun ouders die in 1940 hadden willen trouwen. Het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog verhinderde dit, omdat het door hen bestelde slaapkamermeublement in het magazijn van Bijenkorf bij het bombardement van Rotterdam verloren is gegaan. Het echtpaar trouwt een jaar later op het Stadhuis in Vlaardingen en bestelt de verloren gegane meubels bij Vlaardingse ondernemers. Daarmee vertelt deze bruidsjurk hoe het dagelijkse leven van een Vlaardings liefdespaar plotseling ruw ontwricht wordt door de oorlog. Naast de jurk zijn ook alle rekeningen van de voorbereiding voor dit huwelijk bewaard gebleven, die met de schenking van de jurk zijn overgedragen aan het Stadsarchief.

De laatste aanwinst van dit jaar betreft de brandweerattributen van opperbrandmeester Dirk Lodewijk Baauw (1854–1939). Tot 1965 kende Vlaardingen geen beroepsbrandweer. Brandbestrijding was een plicht voor de burgers van de stad die zich hiervoor vrijwillig moesten inzetten. In 1895 trad de Vlaardingse aannemer toe tot het college van brandmeesters. Na het eervolle ontslag van Johannes van den Berg in 1905 volgde Baauw hem op als opperbrandmeester. Negen jaar lang voerde deze aannemer en oprichter van Bouwcenter Baauw (tegenwoordig gevestigd aan de Bellstraat) de Vlaardingse brandweer aan. Zijn ambtsketen, brandweerhelm, draagbare brandweerspuit en brandweerstok vormen een belangrijke toevoeging aan het verhaal over de openbare veiligheid van de stad.

Behoud en beheer

Op het gebied van behoud en beheer valt weinig noemenswaardig te vermelden. De in de voorgaande jaren ingestelde controle- en schoonmaakrondes zijn volgens de vastgestelde frequentie uitgevoerd. Wel heeft er in navolging van het opstellen van een CHV-plan een eerste CHV-training plaatsgevonden voor de vrijwilligers en de staf op dinsdag 31 mei 2022. Beginnend met een theoriegedeelte over de tien schadefactoren konden de deelnemers hun opgedane kennis in de middag toepassen op drie verschillende situaties waaruit de collectie gered moest worden.

Collectie

Registratie

Als indirect gevolg van het herwaarderingsproces werd duidelijk hoe groot de achterstand aan ongeregistreerde objecten in de collectie van het museum is. Daarop is besloten om dit jaar op het gebied van registratie een belangrijke stap te zetten. Freelancer Arriane Zeijlmaker van Zeijlmakers Collectiemanagement en Collectiebeheer is gevraagd om een handleiding te schrijven voor het op basisniveau laten registreren van objecten door vrijwilligers. Naast een instructie heeft Zeijlmaker haar periode van drie maanden ook gebruikt om drie vrijwilligers van het collectieteam op te leiden, zodat er direct met het registreren begonnen kon worden. Later in het jaar zijn er nog twee vrijwilligers onder leiding van de conservator gestart met registreren, waardoor er nu twee teams zijn die op basisniveau oude en nieuwe aanwinsten kunnen registreren.

Restauraties

Het in februari aangekochte 'rouwbord' van Cornelis Jansz. Cleijnenbouff uit 1621 vertoonde scheuren en was sterk vervuild. Voor het exposeren van dit topstuk binnen de collectie diende het eerst gerestaureerd te worden. Schilderijenrestaurator Pauline Marchand kreeg de opdracht om de conditie van het paneel te verbeteren. De eerste resultaten waren verbluffend door de felle kleuren die onder het vuil vandaan kwamen. Deze ontdekking leidde tot de vraag of de aanname van een 'rouwbord' wel klopte. Onderzoek van de conservator middels archiefonderzoek en gesprekken met experts wezen uit dat het hier eerder gaat om een wapenbord die de familie heeft laten vervaardigen, nadat Claes Jansz. Cleijnenbouff in 1621 toetrad tot het vroedschap van Vlaardingen.

Uitgaande bruiklenen

Voor de nieuwe semi-permanente presentatie *Panorama Schiedam* heeft Stedelijk Museum Schiedam een beroep gedaan op onze collectie. Het reconstructiemodel van de haringbuis 'Sijn Eerste Teelt' is voor een periode van vijf jaar uitgeleend, zodat het museum het verhaal over de visserij in Schiedam kan vertellen.

Tegelijkertijd is medewerking verleend aan de expositie *Levend landschap. Zes eeuwen Zuid-Hollandse maasdelta* in hetzelfde museum. Het schilderij *Uitgaande haringvliet, Buisjesdag 5 juni 1884* van Hendrik Veder uit onze vaste opstelling werd eenmalig uitgeleend om het thema 'Water' te illustreren.

Herwaardering van de collectie

In het jaarverslag van 2021 is uitvoerig stilgestaan bij het herwaarderingstraject. Hieronder worden enkele belangrijke ontwikkelingen uit dit jaar meegedeeld:

- * Na overleg met het Nationaal Scheepvaartmuseum in Amsterdam en het Maritiem Museum Rotterdam is besloten om de deelcollectie scheepstekeningen van het voormalig Visserijmuseum bijeen te houden en over te dragen aan het Nationaal Scheepvaartmuseum. Op zijn beurt zal dat museum de tekeningen zo snel mogelijk via hun collectiewebsite toegankelijk maken.
- * Voor de bouwhistorische elementen zijn duidelijkere afspraken gemaakt met de gemeente over het behoud van het erfgoed. Indien er een duidelijk historisch verhaal aan verbonden is, blijven de gevelstenen, tegels en andere bouwhistorische elementen behouden voor de collectie van het museum.
- * Na het deskundig sorteren van de 20.000 foto's naar plaatsnaam is dit jaar begonnen met het herbestemmen van deze deelcollectie. Inmiddels hebben de foto's gerelateerd aan Maassluis, Katwijk, Urk, Scheveningen, Texel, Goeree-Overflakkee, Zeeland en Den Helder een nieuwe bestemming gevonden bij musea en historische verenigingen in de betreffende gemeenten.
- * Het team van vrijwilligers, die meehelpen bij het herwaarderen, groeit gestaag. Zo is er onder meer een vrijwilliger aangetrokken die getraind is in objectfotografie. Hierdoor verloopt het digitaliseren van de collectie sneller. Maar ook voor het administreren van de motivaties zijn de extra handen een welkome aanvulling. Hierbij mag nog vermeld worden dat het team van vrijwilligers voor hun inzet dit jaar genomineerd is voor de Erfgoedparel van het Erfgoedhuis Zuid-Holland.

Fondsen & Sponsors

Naast de structurele subsidie van de gemeente Vlaardingen en inkomsten uit entree, horeca, winkel en zaalhuur, is het museum voor de realisatie van tentoonstellingen en projecten afhankelijk van externe financiering door fondsen, bedrijven en particulieren. Door de naweeën van de coronapandemie bleven de eigen inkomsten van het museum ook in 2022 achter bij de begroting. Bovendien werd het museum geconfronteerd met forse prijsstijgingen van onder meer de energiekosten, die niet binnen de exploitatiebegroting opgevangen konden worden. Vanuit de nog beschikbare rijksmiddelen voor de versterking van de lokale culturele infrastructuur kon de gemeente een riant bijdrage leveren om het ontstane tekort kleiner te maken. Vanuit de incidentele subsidieregeling Kunst en Cultuur van de gemeente ontving het museum een bijdrage voor de restauratie van de Lindeboom, het ornament op de voorgevel van museum pand 'Het huis met de Lindeboom' alsmede een bijdrage voor de tentoonstelling *Vlaardingse Nieuwe*.

De Stichting Fonds Museum Vlaardingen heeft als doel het verwerven van middelen voor vernieuwing, acquisitie, programmering en educatie ten behoeve van Museum Vlaardingen. Het fonds heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de aankoop van het schilderij *Koningin Wilhelminahaven* van Frieda Hunziker en voor de restauratie van het wapenbord van Cornelis Jansz. Cleijnenbouff. In de tentoonstelling *Rivieroever Essay* toonde het museum een selectie van de foto's van Jeroen Musch, die in opdracht van Museum Vlaardingen/ Stichting Fonds Museum Vlaardingen de afgelopen tien jaar de transitie van de Vlaardingse rivieroevers in beeld heeft gebracht.

Ook de Vereniging Vrienden van Museum Vlaardingen heeft het museum bij verschillende activiteiten financieel ondersteund. Zo heeft de vereniging een bijdrage geleverd aan de aankoop van het schilderij van Frieda Hunziker. Hiernaast ontving het museum van de Vrienden een mooi presentatiescherm voor in de Koepelkamer en flitsapparatuur en kacheltjes ten behoeve van het herwaarderingsproject.

Het Fonds Schiedam Vlaardingen was wederom een belangrijke financier van diverse projecten van het museum, waaronder de tentoonstellingen *Ode aan het Stadspark*,

Verzameldrang, Vlaardingse Nieuwe, Kijken op gevoel en Lekker dan?! Hiernaast droeg het Fonds bij aan de verwerking en de restauratie van het wapenbord Cleijnenbouff, de aankoop van het schilderij van Frieda Hunziker en een portret van Elise Maria Antoinette Johanna Bredius, geschilderd door Jan Weiland.

Het Mondriaanfonds, dat in 2021 al een riant subsidie had verstrekt ten behoeve van het herwaarderingsproject, heeft ook in 2022 een belangrijke financiële bijdrage voor dit project toegezegd.

Verder ontving het museum financiële bijdragen van de Stichting de Groot Fonds, het Deltaport Donatiefonds, de Stichting Volkskracht en de Rabobank Rotterdam voor de tentoonstelling *Lekker dan?!* De Groot Fonds heeft eveneens bijgedragen aan de tentoonstellingen *Vlaardingse Nieuwe* en *Kijken op gevoel*. Voor deze laatste tentoonstelling ontving het museum eveneens een bijdrage van het Elise Mathildefonds.

Van de Stichting Vlaardingen 750 ontving het museum een riant toezegging voor de organisatie van *Future Vlaardingen*, de tentoonstelling die in het kader van de viering van 750 jaar Stadsrechten Vlaardingen in het najaar van 2023 in het museum te zien zal zijn.

Ten behoeve van de restauratie van de Lindeboom heeft het museum een succesvolle crowdfunding gehouden onder de vrienden van het museum. Kringloopwinkel Het Goed heeft ook dit jaar belangeloos bijgedragen aan de inrichting van het huis van Sinterklaas.

Stichting Bevordering van Volkskracht

Elise Mathilde

Rabobank

Gemeente Vlaardingen

Bedrijfsvoering

Huisvesting

Boven de oude ingang van het rijksmonument 'Huis met de Lindeboom' is een fries met een uit hout gesneden lindeboom. Bij het groot onderhoud in 2021 bleek dat dit houtwerk in slechte staat was. De fries is er afgehaald en naar een gespecialiseerde houtbewerker gebracht voor restauratie. Bij de restauratie bleek dat de boom niet altijd de donkere kleur heeft gehad. Na onderzoek en met toestemming van Monumentenzorg van de gemeente is besloten de boom in een lichte kleur af te werken. Voorjaar 2022 is het gehele ornament teruggeplaatst boven de deur.

Zoals alle huishoudens, bedrijven en andere culturele instelling heeft het museum ook te maken met een sterke stijging van de energiekosten. Deze kosten drukken zwaar op de begroting. We hebben de kosten en het verbruik geanalyseerd, hebben deelgenomen aan het Ontzorgingsprogramma provincie Zuid-Holland voor verduurzaming en met steun van het Fonds Schiedam Vlaardingen is een energiescan uitgevoerd. Helaas zijn de besparingsmaatregelen die wij nog kunnen treffen minimaal; we hebben al zonnepanelen, een warmte-koudeopslag (bronput) en op veel plaatsen dubbel glas. Het pand is groot en kent een open structuur, waardoor de mogelijkheden tot compartimentering en zonering beperkt zijn. We blijven het verbruik monitoren en zoeken naar besparingsmogelijkheden.

Eind 2021 is het paviljoen tegenover het museum en eigendom van het museum, door brand getroffen. Samen met de aannemer en een deskundige zijn we gestart met de voorbereiding van de herstelwerkzaamheden:

- Opstellen van een ontwerp. Voor de gewenste aanpassingen aan de buitenzijde van het pand hebben we een aanvraag ingediend bij de welstandscommissie en toestemming gekregen;
- Besloten is om over te gaan op gasloos verwarmen (m.b.v. airco's) en verduurzaming door het plaatsen van zonnepanelen op het dak. Voor deze investeringen is een langdurige lening aangegaan bij het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o.;
- Er zijn besprekingen gestart met een mogelijke huurder.

Herwaarderings collectie

In 2023 zal het project Herwaarderen van de Collectie afgerond worden. De objecten die we behouden worden dan weer opgeslagen in een depot. Een gedeelte van de objecten kan teruggeplaatst worden in de bestaande depotruimten in het museum. Voor het andere deel en met name de grotere objecten moet een andere oplossing worden gevonden. We zijn in gesprek met diverse partijen binnen en buiten de gemeente om te bezien wat er gezamenlijk mogelijk is. Daarnaast verkennen we de opslagmogelijkheden bij deponhoudende kunsttransporteurs.

Overige activiteiten

Het team bedrijfsvoering draagt verder zorg voor de financiële administratie, begrotingen en jaarrekening, kas(sa) administratie, personeelszaken, (bruikleen)verzekeringen, inkopen, opstellen offertes voor verhuren, financiële rapportages naar subsidievertrekkers, planning en begeleiding van onderhoud aan alle installaties, ondersteuning bij planning/voorbereiding/opbouw/afbouw van tentoonstellingen, aanpassingen in opstellingen ten behoeve van evenementen, uitvoeren van kleine technische reparaties, hand- en spandiensten website en kassa, BHV-organisatie, roostering floormanagers en bijspringen als achtervang.

Bedrijfsvoering

Financiën

Na de lockdown in januari bleken de bezoekersaantallen van het museum achter te blijven op eerdere jaren. Vanwege hierdoor tegenvallende entreegeldenopbrengsten, achterblijvende verhuuropbrengsten en stijgende energiekosten, zijn medio 2022 zorgen gerezen omtrent de operationele en financiële consequenties van deze situatie voor het museum. Door inzet van het restant van het in 2019 toegezegde vliegwielgeld en een financiële coronacompensatie vanuit Rijksgelden is het tekort in 2022 beperkt gebleven. Het museum heeft bij de gemeente de vraag neergelegd voor een verhoging van de

jaarlijkse structurele subsidie met € 100.000 vanaf 2024 en voor 2023 een verzoek neergelegd voor een incidentele aanvullende subsidie van € 150.000 ter dekking van de gestegen bedrijfsvoeringskosten (energie en onderhoud pand), gestegen personeelskosten en tegenvallende inkomsten uit de verhuur van het paviljoen. Medio 2023 zullen deze verzoeken tijdens de tussentijdse rapportage in het college besproken worden. Bij het opstellen van dit jaarverslag kan melding gemaakt worden van constructieve gesprekken dienaangaande met de betreffende functionarissen binnen de gemeente.

Financiële verantwoording 2022

Balans per 31 december 2022

ACTIVA		PASSIVA	
VASTE ACTIVA		STICHTINGSVERMOGEN	-15.154
Inventarissen	8.746	VOORZIENINGEN	70.044
VLOTTENDE ACTIVA		KORTLOPENDE SCHULDEN	762.032
Voorraden	2.516		
Ondehanden projecten	560.938		
Vorderingen	96.547		
Liquide middelen	<u>148.175</u>		
	808.176		
TOTAAL	<u>816.922</u>	TOTAAL	<u>816.922</u>

Staat van baten en lasten 2022

BATEN	780.441	
Directe lasten	<u>-190.385</u>	590.056
LASTEN		
Personeelskosten	332.349	
Afschrijvingen	6.131	
Huisvestingskosten	204.919	
Verkoopkosten	17.288	
Algemene kosten	<u>49.256</u>	
		<u>609.943</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		-19.887
Financiële baten en lasten		<u>-1710</u>
NETTO RESULTAAT		<u>-21.597</u>

Vrijwilligers & Staf

Vrijwilligers

Ook in 2022 is er weer veel werk verzet door de betrokken vrijwilligers van Museum Vlaardingen. De teams educatie, balie en collectie werden een stuk hechter nu er weer het grootste deel van het jaar op locatie gewerkt kon worden. Eind 2022 had Museum Vlaardingen 62 vrijwilligers, precies evenveel als een jaar eerder. Er kwamen acht nieuwe vrijwilligers bij. Acht vrijwilligers stopten met hun vrijwilligerswerk bij het museum om diverse, met name persoonlijke, redenen. Het collectieteam is groter dan ooit en vooral actief in het herwaarderingstraject. Diverse vrijwilligers uit andere teams zijn óf overgestapt naar de herwaardering óf helpen bij de herwaardering naast het vrijwilligerswerk dat ze al deden bij educatie, de balie en de boekhouding. De vrijwilligers, die betrokken zijn bij de herwaardering, waren genomineerd voor de 'Erfgoedparel' van de provincie Zuid-Holland (helaas ging de prijs naar een andere vrijwilligersorganisatie).

Eens in de twee weken verschijnt Vrijwilligersnieuws, een digitale nieuwsbrief met door vrijwilligers geschreven artikeltjes en daarnaast een aantal vaste rubrieken. De redactie bestaat naast de vrijwilligerscoördinator uit twee vrijwilligers die ook elke aflevering een artikel verzorgen.

Begin 2022 was het nog niet mogelijk activiteiten te organiseren voor de gehele groep vrijwilligers vanwege de korte lockdown en de daarna nog geldende coronamaatregelen. De eerste centrale activiteit was een bezoek van 30 vrijwilligers aan de herwaarderingslocatie de Fabriek in april. Zij kregen een rondleiding en gingen zelf aan de slag met herwaarderen. De middag werd afgesloten met een gezellig drankje met elkaar. In juli vond de jaarlijkse BBQ na twee jaar weer plaats. Behalve de vrijwilligers van het museum met hun partners, waren ook de besturen van de Vrienden, het Fonds Museum Vlaardingen, de Stadskraan en het bestuur en vrijwilligers van Zeillogger Balder uitgenodigd. Met 95 mensen was het een zeer geslaagde avond! Eind december was de traditionele Kerstborrel in het museum – ook hierbij waren naast de eigen vrijwilligers, de vrijwilligers van de Balder en de bovengenoemde besturen aanwezig. Tijdens de Kerstborrel kregen alle aanwezigen als dank voor hun grote inzet voor het museum een kerstcadeautje.

De vrijwilligers van Museum Vlaardingen

Anke Bergwerff-Noordhoek	Harry Breur	Marianne van Herp
Anna Ruijbroek	Heiko Block	Mariëtte Stok
Anneke Jonckheer	Henny Klos	Marja Butz
Antoinette Spreeuw	Imke de Boer	Marja Tiemens-Idzinga
Anton Witberg	Jacqueline van Asten-Noordijk	Martin Verweij
Arjan Nierop	Jeremy Grootendorst	Maurice van Gestel
Carolien van Dalen	John Boere	Max Thurmer
Co Hoogendijk	Joke Hilz-Werner	Nico Tiemens
Corrie van Buuren	Karel Schot	Paula van 't Hoen
Corrie de Jong	Karin Mathijssen	Peter Maarleveld
Diana van Vliet	Kees Kwakkelstein	Piet van der Heul
Doré Vredendregt	Kees van der Pot	Reinier Rijke
Edwin Zwaard	Klaas Burger	Remco Hofstee
Ellen van Leeuwen	Koos Broek	Sjaak van 't Wout
Elly Schouten	Leo Hoogendijk	Suzanne Breur
Ernst Lohmann	Lieke de Leeuw	Theo Verbeek
Frans Assenberg	Lieneke Terleth	Tineke van der Hoek
Fred Smeets	Mar van Haften	Valentine van der Meer
Gea Stappenbelt	Margreet Bot	Wim Sely
Gea de Wit	Marianne Bovendeert	Wim van der Borden
Guus de Ruiter	Marianne de Deckere	

Vrijwilligers & Staf

Staf

De staf van Museum Vlaardingen kende in 2022 de volgende samenstelling:

		In dienst	Uit dienst
Leoni van der Burg	Floormanager	1 januari 2014	1 september 2022
Esther Gerritse	Hoofd Bedrijfsvoering	15 maart 2019	
Denise Ham	Medewerker Financiën & Bedrijfsvoering	1 juli 2019	
Beau van 't Hoen	Projectmedewerker herwaardering	1 september 2021	
Frank De Hoog	Conservator	1 maart 2019	31 december 2022
Léanne Selles	Directeur	1 november 2018	
Jorge Simelio	Coördinator Educatie, Diversiteit & Inclusie	1 oktober 2021	
Claudia Steur	Projectmedewerker herwaardering	15 juni 2020	
Annet van der Vat	Hoofd Publiekszaken en Vrijwilligers	15 januari 2017	
Sera Edgington	Floormanager	1 december 2020	
Zhanhong Liao	Floormanager	17 december 2021	
Yvonne Rakhan	Floormanager	19 april 2022	

Vrienden Museum Vlaardingen

Activiteiten

In 2022 organiseerde de Vereniging vijf lezingen: Henk van Beek gaf een lezing over de restauratie van de VL.92 Balder, Henk Horsten verzorgde een inhoudelijke toelichting op de tentoonstelling over de Paletmanifestatie, in september werden de Vrienden bijgepraat over het project Herwaardering waarbij de aanwezigen ook zelf aan de slag gingen, in oktober gaf Sjors Stuurman een lezing over de vissersgemeenschappen Vlaardingen & Scheveningen tijdens en na de Bataafs-Franse Tijd en Tatjana Brinkman vertelde in de novemberlezing over haar vader Willem Brinkman.

Het binnenhalen van de Hollandse Nieuwe in Vlaardingen door de VL.92 Balder vond plaats op donderdag 23 juni 2023. Dit evenement vormde de opening van het Haring en Bierfestival en werd, mede door de inzet van de vrijwilligers een groot succes.

In juli organiseerden de Vrienden de reünie voor voormalig betrokkenen bij de Vlaardingse visserij. Duidelijk werd dat het aantal reünisten in de loop der jaren aanzienlijk is gedaald, wat tot de overweging leidt om verder geen vervolg te geven aan dit evenement.

Steun aan het museum

In 2022 ondersteunden de Vrienden het museum financieel, op basis van de 80% bijdrage per verzoek, bij de volgende aankopen: een schilderijwagen, het schilderij van Frida Hunziker (Koningin Wilhelminahaven, 1954), het verrijdbare TV-scherm voor de koepelkamer met laptopplank, flietsapparatuur ten behoeve van het herwaarderingproject en verwarmingselementen voor in de Fabriek.

Ledental

Aan het begin van 2022 had de vereniging 575 leden. Gedurende 2022 hebben 21 nieuwe leden zich aangemeld. Door verschillende oorzaken zijn 48 lidmaatschappen beëindigd. Aan het eind van 2022 had de vereniging 548 leden.

Bestuurszaken

De bestuursvergaderingen vonden in 2022 allemaal weer fysiek plaats in Museum Vlaardingen. Het bestuur kwam in totaal tien maal bijeen. Het reguliere overleg met de museumdirectie vond kort na iedere bestuursvergadering plaats. De Algemene Ledenvergadering werd gehouden op 7 april in Museum Vlaardingen.

De Spil

De Spil, het magazine dat door de Vrienden, in samenwerking met Stichting Zeillogger Balder en Museum Vlaardingen, wordt uitgegeven verscheen drie maal (Spil 61, 62 en 63).

Samenstelling van het bestuur per 31 december 2022

Marja Tiemens-Idzinga
Siem van der Marel
Bonny Tan-ZXwartveld
Nico Tiemens

voorzitter, interim secretaris, redactielid Spil
penningmeester
lid – Webmaster
lid – 2e penningmeester, redactielid Spil

Zeillogger VL92 Balder

Stichting Zeillogger

Balder

Activiteiten

Na het opheffen van alle beperkende coronamaatregelen is de vaart er letterlijk en figuurlijk weer goed in gekomen en heeft een groot aantal belangstellenden het schip weer mogen bewonderen.

Vanaf mei was er 'Open schip' voor de kade van Museum Vlaardingen. In augustus en september lag de Balder, op uitnodiging van Maritiem Museum Rotterdam, in de historische Leuvehaven. Dit

werd, mede door de inzet van de vrijwilligers, een groot succes.

In het ruim werd de expositie over de geschiedenis van de VL.92 Balder vervangen door een presentatie over de geschiedenis '150 jaar Waterweg'. Middels 18 panelen kreeg men een prachtig inzicht in het ontstaan en geschiedenis van de verbinding met de Noordzee. De tentoonstelling sloot aan op de diverse evenementen in de regio over dit thema.

In het najaar verscheen het 'Balder Restauratieboek. Het eerste exemplaar is in ontvangst genomen door burgemeester Wijbenga, beschermheer van de Balder.

In samenwerking met het museum werd een nieuw educatieprogramma 'Visser voor één dag' ontwikkeld voor de groepen 5 van de Vlaardingse basisscholen, waarbij leerlingen een bezoek aan de Balder combineren met een bezoek aan het museum. Ook was de Balder aanwezig op het Culture Candy Festival op het Stadsstrand.

In totaal bezochten meer dan 2100 personen de VL.92 Balder.

Onderhoud en techniek

Het huidige certificaat van keuring van VL 92 Balder is geldig tot november 2023. Begin 2022 zijn de voorbereidingen voor de hercertificering gestart. Omdat het schip hiervoor toch de wal op moet, kunnen dan ook gelijk andere werkzaamheden uitgevoerd worden.

In het najaar is het schip overgevoerd naar scheepswerf De Haas op Heijplaat en daar drooggezet. Register Holland (RH) heeft de herkeuringen uitgevoerd en een nieuw certificaat afgeven. Gelijktijdig heeft de fa. H2OP, onder auspiciën van RH, de tuigage gekeurd.

De masten bleken zoveel slechte plekken te vertonen dat besloten is om deze te vervangen. Daar houten masten tweeënhalve maal duurder zijn dan stalen masten is besloten om over te gaan naar staal. Dit gebeurt overigens bij veel klassieke en historische schepen. Vermoedelijk zullen de nieuwe masten voor de zomer van 2023 gereed zijn voor ingebruikname.

Samenstelling van het bestuur per 31 december 2022

Henk van Beek	Voorzitter
Leo Verhart	Penningmeester
Edgar Aaldijk	Secretaris (tot 1 oktober)
Philip Rijkuiter	Commissaris technische zaken
Bert Otto	Commissaris media en externe zaken

Stadskraan Vlaardingen

Ingebruikname Stadskraan

Op 24 maart 2022 (bijna 2½ jaar na de kick-off van het project) is de Stadskraan (inclusief de aanlichting van kraan, museum en de Balder) officieel door burgemeester Wijbenga en gedeputeerde mevrouw De Zoete in gebruik genomen.

De kraan was verborgen achter een grote Vlaardingse vlag, de genodigden vrolijkten de boel op door witte paraplu's op te steken (in eerste instantie voorzien voor de mogelijk natte opening in november 2021) en de kraan werd zichtbaar gemaakt door een acrobate die ook nog uit de top van de kraan een boodschap voor de burgemeester te voorschijn haalde.

Stadsomroeper Peter de Jong las de boodschap voor; het bestuur van de Stichting Stadskraan Vlaardingen had besloten de kraan aan alle Vlaardingse inwoners te schenken. De kraan werd dan ook symbolisch aan de 'burgervader' overgedragen.

Na het officiële gedeelte volgde een receptie waarvoor ca. 50 direct betrokkenen (w.o. sponsors, commissieleden, aannemer etc.) waren uitgenodigd

Werkzaamheden

In 2022 zijn er diverse kleinere openstaande punten afgerond. De aannemer heeft een aantal kleine openstaande puntjes op de i gezet. Door de sterk gestegen materiaal- en menskosten zijn de tarieven voor het meerjarige onderhoud opnieuw vastgesteld. De inhoud van het kraanboek moest n.a.v. de keuring worden bijgewerkt en is intussen goedgekeurd.

De eerste (kleine) onderhoudsbeurt die voor najaar 2022 stond gepland kan door de volle agenda van de aannemer eerst in de eerste helft van 2023 worden uitgevoerd.

Financiën

De definitieve afrekening met fondsen en sponsors heeft na de accountantscontrole begin 2022 plaats gevonden. Alhoewel de uitvoering van de overige, deels aangepaste, programma-onderdelen door corona niet geheel volgens plan kon worden uitgevoerd, zijn alle doelstellingen wel behaald en zijn alle fondsen de toezeggingen volledig nagekomen. Daarmede is de realisatie binnen de begroting gebleven.

Samenstelling van het bestuur per 31 december 2022

Leen van Bree	voorzitter
Leo Bakker	penningmeester
Siem van der Marel	secretaris
Willem van Raalte	bestuurslid

Fonds Museum Vlaardingen

De stichting Fonds Museum Vlaardingen heeft als doel het verwerven van middelen voor vernieuwing, acquisitie, programmering en educatie ten behoeve van de Stichting Museum Vlaardingen.

Per 1 juli 2022 is de heer H. de Bruijn benoemd tot lid van het bestuur. Daarmede is weer voldaan aan de in de statuten gestelde eis dat het bestuur moet bestaan uit een oneven aantal leden.

Het fonds heeft in 2022 bijgedragen aan de aanschaf en restauratie van het wapenbord Cleijnenbouff. Hierbij werd samen gewerkt met het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. Voorts maakte het fonds de expositie *Rivierzone Essay* mogelijk, evenals de aankoop van een schilderij van Frida Hunziker.

Samenstelling van het bestuur per 31 december 2021

Mevrouw K. Bos –Fontijne	voorzitter
De heer L.T. Bakker	penningmeester
De heer Y ten Hoor	secretaris
De heer H. de Bruijn	bestuurslid (datum in functie: 1 juli 2022)
De heer J.P. ter Brugge	vertegenwoordiging Museum Vlaardingen
De heer A. Fontijne	adviseur

Contactgegevens & Colofon

ANBI giften

Alle stichtingen en verenigingen verbonden aan Museum Vlaardingen hebben de status van culturele ANBI. Dit betekent dat fiscaal aantrekkelijke donaties kunnen worden gedaan.

Stichting Het Vlaardings Museum

Bankrekening nr. : NL20 INGB 0004 3374 03

Stichting Fonds Museum Vlaardingen

Bankrekening nr. : NL28 ABNA 0445 1997 92

Stichting Zeillogger Balder

Bankrekening nr. : NL84 ABNA 0551 9072 23

Vereniging Vrienden van Museum Vlaardingen

Bankrekening nr: NL11 RABO 0395 6159 09

Contact en adresgegevens

Bezoekadres:

Museum Vlaardingen
Westhavenkade 54
3131 AG Vlaardingen

Postadres:

Postbus 4002
3130 KA Vlaardingen

010 -434 8722

info@museumvlaardingen.nl

www.museumvlaardingen.nl

Openingstijden:

Maandag:	Gesloten
Dinsdag:	10 tot 17 uur
Woensdag:	10 tot 17 uur
Donderdag:	10 tot 17 uur
Vrijdag:	10 tot 17 uur
Zaterdag:	10 tot 17 uur
Zondag:	12 tot 17 uur
Feestdagen:	12 tot 17 uur

Gesloten op:

Nieuwjaarsdag, Eerste Paasdag, Koningsdag,
Hemelvaartsdag, Eerste Pinksterdag en Eerste Kerstdag.

Colofon

Tekst en productie: Museum Vlaardingen
Museum Vlaardingen heeft ernaar gestreefd de rechten van de illustraties volgens wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot ons wenden.

Fotografie: ©Museum Vlaardingen

MEI 2023

